

Vihreä talous myötätuulessa

Violainen ammattiliittojen keskusjärjestö on mukana luomassa työpaikoista, yrityksistä ja yhteiskunnasta vihreämpiä.

Viron ammattiliittojen keskusjärjestö Eesti Ametiühingute Keskliit (EAKL) on puheenjohtajansa **Peep Petersonin** mukaan ollut aloitteellinen Viron siirtymisessä kohti ekologisesti kestävämpää yhteiskuntaa. Järjestö edistää siirtymää kaikilla tasoilla, vaikka kaikki liitot eivät ole ottaneet asiaa vielä omakseen.

Viimeiset puolitoista vuotta EAKL on toiminut intensiivisesti asian puolesta, ja nyt ratkaiseva käänne on tapahtunut: asian nostamista pöydälle ei enää vastustettu jäsenliitoissa liian ponnekkaasti.

Taloudelliset huolet ovat vieneet ammattiliitoilta toimintamahdollisuuksia: Virossa hinnat ovat olleet suhteellisen korkeita, mutta palkat alhaisia. Siksi työntekijän ostovoiman parantaminen oli pitkään etusijalla.

– Nyt uskon, että asioita tapahtuu myös ympäristöasioissa, ja voimme olla tässä johdossa, emme jäljessä, Peterson iloitsee.

Tällä hetkellä Virossa luodaan siirtymäsuunnitelmia ekologisen talouden pohjan luomiseksi.

Ammattiliittojen jäsenyys on vähäistä. Harvempi kuin joka kymmenes työntekijä kuuluu liittoon. Keskusjärjestöjä on kaksi. EAKL toimii kuitenkin kokoaan laveammin. Peep Peterson kertoo muun muassa suorista keskusteluista pääministerin kanssa ekologisten kysymysten vauhdittamiseksi.

Agendalla on ollut erityisesti energiapolitiikka ja sen suunnittelu. Kokonaisuus on tulossa hallituksen asialistalle, ja liitot ovat mukana keskusteluissa.

PUOLESTA JA VASTAAN

Vaikka ekologisen siirtymän ja vihreän talouden rakentaminen on myötätulessa, vastustustakin on. Esimerkiksi liikennesektori ei näe ekologisen siirtymän koskevan heitä. Fossiilienergiasta luopuminen on jopa yhdistetty Euroopan unionista eroamiseen.

Toisaalta Peep Petersonin on helppo luetella useita kehitystä vauhdittavia voimia. Varsinkin akateemiset työntekijät pitävät ekologisia kysymyksiä esillä ja vaativat lisärahoitusta ilmastotoimiin.

– He ovat olleet todennäköisimmät sanomaan, että tämä on tulevaisuutemme.

Omassa kongressissaan EAKL on todennut, että järjestöllä on oltava proaktiivinen ote ekologisessa muutoksessa ja reilun siirtymän rakentamisessa.

– Muutos tapahtuu joka tapauksessa. Haluamme suojella elinympäristöämme.

EAKL on ollut mukana toteuttamassa yrityksille suunnattua kyselyä ekologisesta siirtymästä. Monet tahot jakavat huolen siitä, miten työpaikoille käy ilmaston muuttuessa.

– Täytyy arvioida, miten ”ympäristövakaita” yritykset ovat. Toistaiseksi vasta öljyalan yritykset ovat vastanneet kyselyymme tulevaisuudesta.

– Työpaikkojen menettäminen ei ole kenenkään etu. Yritämme saada työpaikoista, yrityksistä ja yhteiskunnasta vihreämpiä.

VIRON ILMASTOAIKAANSAANNOKSIA

Peep Petersonin kuvailema ilmapiirin muutos ympäristöasioissa kulkee käsi kädessä Virossa tapahtuneiden poliittisten muutosten kanssa. Valtio on sitoutunut siihen, että Viro olisi ilmastoneutraali vuonna 2050. Vuoteen 2030 mennessä Viro aikoo tuottaa puolet energiasta uusiutuvien energialähteiden avulla, ja vuonna 2050 jopa 80 prosenttia verrattuna vuoden 1990 tasoon.

Ympäristöministeriö on julkaissut useita ympäristöstrategioita. Vuonna 2005 hyväksyttiin strategia viideksi vuodeksi, mutta seuraavaksi hyväksyttiin jo strategia 25-vuoden päähän vuoteen 2030.

Kansallisten strategiat toimivat perustyökaluna eri sektoreiden kehitystyössä yhdessä Kansallisen Kestävän Kehityksen Kestävä Viro 21 -Strategian kanssa. Strategiassa kuvataan pitkän aikavälin tavoitteet ja siinä yhdistyy ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen toimintaympäristö ja niiden vaikutukset ympäristöön ja ihmisiin.

Käytännön tasolla esimerkiksi Tukholman Ympäristöinstituutti on toteuttanut useita projekteja ja tutkimuksia Virossa. Niissä on muun muassa kartoitettu kierrätysvaihtoehtoja tekstiili- ja liikenneteollisuuteen. Mahdollisuuksia on valtavasti.

Viro on vähentänyt päästöjä kiitettävästi jo viime vuosikymmenellä. Vedenpuhdistusuudistusten jälkeen vesistöjen saastuminen on vähentynyt. Metsien hakkuut ovat vakiintuneet, mutta edelleen on paineita vastuullisempaan metsienhoitoon. Liikenteen kasvu on riski.

Viro on allekirjoittanut tärkeimmät globaalit ja eurooppalaiset ympäristösopimukset. Kaikkiaan maa on muuttanut merkittävästi asemoitumistaan ympäristöasioihin. Tällä hetkellä se tukee EU-tavoitteita ilmastoneutraalisuuden saavuttamisesta vuoteen 2050 mennessä, kuten EAKL:n puheenjohtaja Peep Peterson tyytyväisenä toi esiin.

Inari Juntumaa
Kuva: Istockphoto